

**PhD képzés
(magyar nyelvű)**

**a tavaszi félévben meghirdetett
kötelező tárgyak aktuális tárgyleírásai**

TANTÁRGYLEÍRÁS

1. A tantárgy megnevezése: Tudományos tanulmány megírása

2. Az oktatás formája: előadás

3. Kredit: 5

4. Tantárgyfelelős: Dr. Blutman László

5. Tantárgy oktatói: Dr. Blutman László, Dr. Homoki-Nagy Mária

I. A TÁRGY CÉLJA ÉS RENDELTETÉSE/RELEVANCIAJA:

A tárgy célja a PhD hallgatók ismereteinek és kompetenciáinak növelése és fejlesztése a tudományos igényű publikációk elkészítésénél.

II. A TÁRGY OKTATÁSÁNAK MÓDSZERTANA

A tanulmányírás módszertani kérdéseinek áttekintése és megtárgyalása esetelemzések útján. Mintatanulmány elemzése. A résztvevők által írt tanulmányok elemzése.

III. A TÁRGY TEMATIKÁJA

A kurzus három fő részből áll:

- 1) egy tudományos tanulmány elkészítésének általános tudnivalói gyakorlati példákon keresztül;
- 2) egy tudományos tanulmány mintaelemzése;
- 3) a résztvevő hallgatók által elkészített tanulmányok elemzése.

IV. KIMENETI JELLEMZŐK – TANULMÁNYI EREDMÉNYEK

A tantárggyal kialakítandó konkrét tanulási eredmények

IV/1: Tudás

A kurzus témakörében át tudja tekinteni az általános és specifikus módszertani problémákat és kérdéseket. Ismeri egy tudományos munka megírásának és utólagos elemzésének módszertani szempontjait.

IV/2. Képességek (terület-általános és terület-specifikus képességek, motoros készségek)

Képes egy tudományos tanulmány olyan minőségű megírására, hogy annak felépítése, logikai koherenciája megfelelően szolgálja a tudományos mondanivaló hitelességét.

Képes egy tudományos munka elemzésére, az értékelő és kritikai tevékenységre.

IV/3. Attitűdök (érzelmi és értékelő viszonyulások, megítélés; vélekedések, nézetek; szándékok, törekvések)

SZTE Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola

- Rendelkezik olyan érdeklődéssel és tanulási képességgel, mely lehetővé teszi a tanult módszertani jövőbeni alkalmazását, a felmerülő módszertani problémák azonosítását és megoldását.

IV/4. Autonómia és felelősség (mértéke, területei a társas környezetben való cselekvés dimenziói révén)

- Egyenrangú vitapartnerként képes részt venni az elméleti és gyakorlati módszertani kérdések megvitatásában.

V. KÖTELEZŐ IRODALOM

Havasréti József: Tudományos írásmű. Budapest 2006. (kijelölt részek)

VI. AJÁNLOTT IRODALOM

Umberto Eco: Hogyan írjunk szakdolgozatot? Budapest, 1991. vagy 1996.

Gyurgyák János: A tudományos írás alapjai. Osiris, Budapest, 2019.

TANTÁRGYLEÍRÁS

1. A tantárgy megnevezése:

Minőségi jogalkotás, minőségi szabályalkotás

2. Az oktatás formája:

tantermi előadás + hallgatói önálló témafeldolgozás oktatói támogatással

3. Kredit: 5

4. Tantárgyfelelős: dr.Tóth Judit

5. Tantárgy oktatói: dr.Tóth Judit; dr.Rúzs-Molnár Krisztina

I. A TÁRGY CÉLJA ÉS RENDELTETÉSE/RELEVANCIAJA:

A kurzus célja, hogy a hallgatók (jogászok és nem-jogászok) megismerjék, néhány példán keresztül, hogy egy szabályozási koncepció és reform milyen munkafázisokon halad keresztül, a minőségi jogalkotásban kidolgozott elvárások szerint (különösen a szabályozási hatáselemzés, az adminisztratív terhek csökkentése és a közérthető nyelvi megfogalmazás terén). Az általános elméleti séma (OECD, EU Bizottság által kidolgozott kézikönyvek és útmutatók) és annak alkalmazása reform erejű változásokat hozhat a kormányzati intézkedések megtételében világszerte, akár nemzetközi, akár belső jogi szinterről van szó. A doktori képzés lehetőséget ad arra, hogy a hallgató, kutatási témájához közel eső szabályozási kérdésben elemezze a jogalkotás, állami intézkedés (pl. intézményalakítás/reform, költségvetési finanszírozás, szaktörvény, alapjog) módosítását, figyelemmel a meglévő szabályozás különböző absztrakciós szintjeire és a változtatások mai sebességére. Ez elősegíti a hallgatók szabályozásra vonatkozó, saját kutatási területükre vonatkozóan is megalapozott kritikai szemléletet, valamint a további önálló kutatási kérdések meghatározását.

II. A TÁRGY OKTATÁSÁNAK MÓDSZERTANA

A szakirodalom, valamint a nemzetközi gyakorlatok és kézikönyvek releváns elemeinek áttekintése alapján nem csak elméleti alapot kapnak a hallgatók, de saját doktori kutatásukhoz illeszkedően maguk választják meg annak a jogszabálynak (ide értve nemzetközi vagy intern szabálynak) a megalkotási folyamatát, amelyben önállóan elemzik a minőségi jogalkotás meglétét, hiányosságait, amelyhez oktatói segítséget kapnak megfelelő konzultáció útján. Mindezek révén készítenek ppt-t és prezentáció keretében mutatják be egyenként a kiválasztott norma/módosítás születését, amelyet közösen vitatunk meg. Ily módon a hallgatók aktivitását, verbális, analitikus, kritikai és elméleti képességeit fejlesztjük. A hallgató a kreditet prezentációjában összefoglalt elemzése alapján kapja, amelyben kritikusan áttekinti egy jogi norma geneziséét a minőségi jogalkotás követelményei szerint.

III. A TÁRGY TEMATIKÁJA

1. A szabályozási ciklus elemei, annak jogi alapjai
2. A minőségi jogalkotás horizontális és vertikális elemei
3. A hatásvizsgálat elmélete és gyakorlata (példák a jogszabályok tervezetéhez kapcsolódó hatáselemzésre)
4. Az adminisztratív terhek csökkentése, SCM rendszer

5. A jogi nyelv és a plain language movement
6. A házszabály szerinti irományok és a házszabály szerinti munkaséma főbb elemei, Parlex
7. A büntetőjog/üzleti jog/polgári jog/közigazgatási jog/stb. területéről egy-egy kiválasztott reform vizsgálata (egyéni konzultáció keretében a fenti sémák és a parlamenti irományok felhasználásával is)
8. A hallgató saját elemzésének prezentációja – közös vita, reflexiók, értékelés

IV. KIMENETI JELLEMZŐK – TANULMÁNYI EREDMÉNYEK

A tantárggyal kialakítandó konkrét tanulási eredmények

IV/1: Tudás

Ismeri és érti a közjoghoz és különösen a jogalkotási folyamathoz kapcsolódó elméleti és gyakorlati működés módjait.
Megérti a normaalkotási jogütközéseket, az állami és intézmény-irányítás jogi hátterét és működésének elveit.
Történeti összefüggéseiben is ismeri a normaalkotási minőségi követelményeit, ide értve az emberi jogok, a demokrácia és a hatalom korlátozásának elméleti, gyakorlati jelentőségét a szabályozási hatásvizsgálat terén.
Ismeri az igazgatási terhek becslésének és csökkentésének jellemzőit és ezek alapján eligazodik a különböző jogalkotási fogalmak között.
Ismeri a hazai, az európai és nemzetközi módszereket a minőségi jogalkotás terén, az alkotmánybírói, nemzetközi fórumokon született követelményeket, ajánlásokat.
Ismeri az egyes jogterületi terminológia sajátosságait és annak közérthetőséget elősegítő nyelvi sajátosságait.

IV/2. Képességek (terület-általános és terület-specifikus képességek, motoros készségek)

Képes a jogszabályok, intern normák alkotásával, értelmezésével, alkalmazásával kapcsolatos politikai, társadalmi, gazdasági, történeti, pszichológiai jelenségek észlelésére, értelmezésére.
Képes értékelő viszony kialakítására a jogra és államra vonatkozó nézetekkel, elméletekkel kapcsolatban és képes ezek jogi és társadalmi relevanciájának felismerésére.
Alkalmas a jogszabályok, intern normák lényeglátó és kritikus elemzésére a jogállami értékek keretei között.
Biztosan kezeli a kutatási módszertannak a minőségi jogalkotásra vonatkozó elemeit és terminológiát.
Képes tudományos művek feldolgozására, értelmezésére, valamint saját kutatással azok továbbfejlesztésére kutatási területén a minőségi jogalkotás eszközeinek alkalmazásával.
Képes az önkormányzati, öngazgatási, közhasznú és magánigazgatási viszonyok és érdekkonfliktusok közötti eligazodásra.

IV/3. Attitűdök (érzelmi és értékelő viszonyulások, megítélés; vélekedések, nézetek; szándékok, törekvések)

Kész folytonos önálló tanulásra és új ismeretek megszerzésére.
Igénye van a szaktudományos megközelítésekre és azok önálló, kritikus értelmezésére.
Érzékeny a szakmai, társadalmi problémákra a normaalkotás jobb minősége terén, így különösen a diszkriminációt és az emberi méltóság hatékony megóvása érdekében.
Értéknek tekinti az alkotmányosságot, kutató munkájában érvényesíti a humanizmus, emberi jogok, demokrácia, jogállam értékeit.
Kritikusan viszonyul azokhoz a jelenségekhez, amelyek nem egyeztethetők össze a jogállami és demokratikus értékekkel.

Elutasítja a normák megalkotásának antihumánus, az emberi méltóságot a demokratikus és jogállami értékeket, az emberi jogokat kétségbe vonó jelenségeit, és keresi a megoldásokat és eszközöket ezek kezeléséhez.

Elkötelezett a normák közérthető megfogalmazásának követelménye és gyakorlata mellett.

IV/4. Autonómia és felelősség (mértéke, területei a társas környezetben való cselekvés dimenziói révén)

Tudatosan és önállóan törekszik az önfejlesztésre, a szakmai identitása alakítására, fellép a kutatói értékeinek fejlesztése érdekében.

Szakmai és közügyekben kezdeményező szerepet vállal, hajlandó azokért személyes felelősségvállalásra és elkötelezett, hogy javaslataival fejleszthesse a normaalkotás minőségét célzó döntéshozatalt.

Önállóan, a kutatói etikának megfelelően végzi munkáját, törekszik a világos megfogalmazása írott és verbális feladatteljesítés során.

V. KÖTELEZŐ IRODALOM

a kurzushoz készített ppt

PETRÉTEI József: „Jogalkotás” in JAKAB András – KÖNCZÖL Miklós – MENYHÁRD Attila – SULYOK Gábor (szerk.): Internetes Jogtudományi Enciklopédia (Jogbölcsélet rovat, rovatszerkesztő: SZABÓ Miklós, JAKAB András) <http://ijoten.hu/szocikk/jogalkotas> (2023)

KISS REBEKA – SEBŐK MIKLÓS: A jogalkotás kvantitatív vizsgálata a jogrendszer reagálóképessége szempontjából. In: A magyar jogrendszer rezilienciája 2010-2020. Szerk.: Gárdos-Orosz Fruzsina. TK – Orac, 2022.pp.110-137.
https://jog.tk.hu/uploads/files/Reziliencia_honlapra.pdf

Gajdusчек György: [Előkészítetlenség és utólagos hatásvizsgálat hiánya](#). In: A magyar jogrendszer állapota Szerk: Jakab András- Gajdusчек György, MTA JTI, Budapest, 2016. pp.796-822 https://jog.tk.hu/uploads/files/30_Gajdusчек_Gyorgy_hatasvizsgalat.pdf

Drinóczi Tímea: A részvétel és a konzultáció elmélete és gyakorlata. JURA. 2013/1:7-22.
https://jura.ajk.pte.hu/JURA_2013_1.pdf#page=7

Bubori Nóra Beáta, Fekete Kristóf Benedek, Hatler Georgina, Kéri Valentin: Jogalkotási folyamatok és az IKT. Kodifikáció, 2018/2:59-64.
file:///C:/Users/h2404/Downloads/kodifikacio_2018_2_04Bubori-et-al-1.pdf

Kühár Noémi Marianna: A törvényalkotás végső apostola: a Törvényalkotási Bizottság. Kodifikáció, 2018/2:25-42.
file:///C:/Users/h2404/Downloads/kodifikacio_2018_2_02Kuhar.pdf

VI. AJÁNLOTT IRODALOM

Házszabályi rendelkezések egységes szerkezetben -- Ügyrendi Bizottság magyarázataival p.61-117. (2022)
https://www.parlament.hu/documents/10181/56582/HSZ+b%C5%91v%C3%ADtett+10_11/b5bbe97-f9c2-4de3-bc34-6452f8a5c2fc

Üveges István: Közérthetőség a jogi nyelvben: Követelmény és/vagy kultúra? MJNY 2019/2:20-26. <https://pubhtml5.com/ctsu/fgqw/basic>

Drinóczi Tímea: Minőségi jogalkotás és adminisztratív terhek csökkentése Európában. HIVG-Orac Budapest, 2010.

SEBŐK Miklós – GAJDUSCHEK György – MOLNÁR Csaba (szerk.): A magyar jogalkotás minősége. Elmélet, mérés, eredmények. Budapest, Gondolat Kiadó –Társadalomtudományi Kutatóközpont – MTA Kiválósági Kutatóhely Eötvös Lóránd Kutatási Hálózat, 2020.

Nyikos Bettina: A helyi jogalkotás elméleti és gyakorlati problémái. . Kodifikáció, 2019/2:40-52.

file:///C:/Users/h2404/Downloads/kodifikacio_2019_1_04Nyikos.pdf